

Komentář k testům z 28. a 29. 2. 2012 (JAP111a, b)

Obecná ustanovení jsem uváděl minulý týden. V tuto chvíli nemám, co bych k nim dodal.

Pokládejte za velmi nestandardní (a hodno vyvarování se) zapisovat slovo, jež obsahuje více než jeden lexém (který je běžně zapisovaný čínským znakem), „hybridním“ způsobem, tj. část slova pomocí *kandži*, zbytek pomocí *kany*. Pokud se zápis slova skládá z více *kandži* a my byt' jen jedno z nich neznáme, je vhodnější zapsat celé slovo *kanou*. V testech vítám užívání *kandži* v maximální míře. Vězte však, jaká je skutečná praxe.

Lexikum japonštiny odráží „subjektivní“ charakter jazyka mj. v tom, že referent je situován do mimojazykového prostředí právě samotnou lexikální jednotkou. V patřičném kontextu tedy stojí v kontrastu 兄 a お兄さん jako „můj bratr“ a „Váš bratr“ bez toho, aby bylo nutné explicitně („objektivně“) uvádět přivlastňovací výraz/konstrukci. Je záhodno to zohledňovat při překladu.

Konstrukce „španělská kniha“ je víceznačná. Může označovat knihu, která je španělského původu, ke Španělsku se nějak vztahuje, nebo i knihu, která je napsána španělsky. Berme na vědomí, že poslední možnost se v japonštině vyjádří nikoliv jako スペインの本, nýbrž jako スペイン語の本.

Dovoluji si dále komentovat následující dva body testů z minulého týdne:

- 1) Základní poučka funkčně-strukturálního přístupu k jazyku říká, že liší-li se dva výrazy formou, musí existovat nějaký rozdíl i v obsahu (můžeme hovořit o solidárnosti výrazového a obsahového plánu). Mezi výrazy 帰りました a 帰っていました tedy musí být nějaký obsahový rozdíl. Jestliže první užíváme pro „vrátil/vracel se“, ten druhý musí mít význam jiný. A jedná se přesně o ten, na který jsem ve výkladu upozorňoval: vyjadřuje stav, coby výsledek akce. Asi nejvhodnější překlad by tedy zněl „byl doma“ (to, že byl doma, protože se domů vrátil, japonština vyjadřuje explicitněji, než český ekvivalent, ale s tím těžko něco naděláme).
- 2) Ještě jednou upozorňuji na nutnost, učit se slovní zásobu i s patřičnou vazbou. Především slovesa je třeba si osvojovat se správnou valencí (tj. s jakým typem komplementu se pojí). Sloveso *au* budiž toho důkazem. Pro „setkat se s“ dávám přednost užití komplementu s partikulí *ni*, komplement s partikulí *to* často spíše ve významu „sejít se X a Y“. Obě dvě varianty jsou pro mě přijatelné. Jiné pádové partikule pro vyjádření objektu ne.

Výsledky testu:

399419 – Týkají se Vás oba body zmíněné výše. Je však patrné, že doposud probranou látku v základu ovládáte.

398827 – Velmi slabý výkon. Utváření *-te* tvarů adjektiv (pozor na správnou *okuriganu*) a výrazů s numerativem 人 jste nezvládla, stejně jako gramatiku *X-ni V(nom)-ni iku*. Bohužel jste chybovala také v gramatice ~てもいい (to už bychom měli ovládat). Týkají se Vás také oba výše zmíněné body.

382487 – Příliš jsem nepochopil Váš záměr psát adjektivum *benri-na* namísto *hiragany katanou*. V dané větě jste netrefila informační strukturu (jestliže česká věta začíná slovesem, je to téměř vždy znak tematičnosti). Znovu si zopakujte konstrukce s numerativem 人. Nezapomínejte na osobnostní sufixy.

384025 – V úterním testu jste použila neexistující výraz *可い. Jinak OK.

400356 – V úterním testu jste jednou neuvedl pomocné sloveso *iru*. Jinak se Vás týkají v úvodu zmíněné dva body. Ve střeďečnícím testu jste také opomněl osobnostní sufix.

361317 – Vaše řešení střeďečního testu se zadáním „Setkal jsem se...“ pomocí partikule *wa* sice dává reálnou japonskou větu, ale takovou, která vyžaduje příliš specifický kontext a příliš se vzdaluje zadání. Poučení: pomocí partikule *wa* se z nutnosti ovládat správně partikule pádové nevykrouťte. Dále Vás potrápilo lexikum a v úterý probíraná gramatika (důsledek Vaší absence?).

382825 – Úterní test OK. Ve střeďečnícím jste vynechala osobnostní sufix, jedno písmeno *kany* a nesprávně identifikovala význam slova ^{あに};兄.

361997 – Týká se Vás 2). Ve střeďečnícím testu jste pro popis osoby použila konstrukci se slovesem *aru*. Jelikož toto sloveso označuje mj. vlastnictví, je konstrukce s ním poněkud nevhodná pro popis vzhledu osoby. Opravte si psaní znaku 新 a nezapomínejte, že japonština nedělá pomlčky/spojovníky.

383927 – Týkají se Vás oba body uvedené v úvodu. Opomněl jste osobnostní sufix. U popisu osoby se Vás týká totéž, co kolegyně výše.

258571 – Týká se Vás 1). Vězte také, že při napojování adjektiv v rámci jednoho přívlastku se většinou nepíše *tóten* (čárka). Zopakujte si konstrukce s numerativem 人.

402439 – K *tóten* viz výše. Ve střeďečnícím testu jste nepodchytila napojení adjektiv přes *-te* tvar (všimněte si, že to není záležitost jen rozvitých přívlastků, ale i adjektiv, jež v českém protipólu tvoří samostatné přísudky).

397584 – Pro „byt“ volme raději výraz *apáto*. Týká se Vás 1). V konstrukci se slovesem *au* jste použila nevhodnou pádovou partikuli (podmětem byl mluvčí, nikoliv kamarádi, s nimiž se setkal). Zopakujte si ještě jednou konstrukci s numerativem. Ve střeďečnícím testu Vám ještě chyběl osobnostní sufix a byl nějaký nedostatek v písmu (máte dostatečně jasno v rozdílu mezi シ a ツ? Pokud ne, ptejte se).

368286 – Týká se Vás 1). V úterním testu jste jednou netrefila informační strukturu a jednou lexikum („pohodlný“). Ve střeďečnícím jste pro popis osoby použila ne příliš vhodnou konstrukci s *aru*. Hlíďtejte si osobnostní sufixy!

399169 – Potrápila Vás znalost lexika (věnujte slovíčkům pozornost). Týká se Vás 1). Zopakujte si konstrukce s numerativem 人, v japonském textu nepoužívejte pomlčky/spojovníky a nezapomínejte na osobnostní sufixy.

383046 – Střeďeční test byl (až na použití spojovníku ve slově T シャツ) OK. Úterní postrádal jednou správný tvar predikátu a překlad z japonštiny. Také si zopakujte, jak se japonsky řekne „španělský“.

103249 – Úterní test byl (až na lehce nepřirozený překlad z japonštiny) OK. V úterním jste nezvládl konstrukci s numerativem 人, stále ještě nezvládáte dokonale pádové partikule a stále ještě děláte svoji „čínskou“ chybu ve spojování adjektiva s partikulí *no*. Uvědomme si, co znamená „přívlastkové/adnominální rozvití“ (je to něco, co se v japonštině realizuje u substantiv partikulí, ale u predikativů tvarem).

341791 – Střeďeční test byl až na pádovou partikuli v komplementu slovesa *au* OK (chyběl Vám jen poslední tah znaku 短). V úterním jste jednou netrefila informační strukturu, jednou *-te* tvar slovesa (pozor na rozdíl mezi *suru* a *širu*) a nezvládla překlad z japonštiny.

398705 – Vnímáte rozdíl v informační struktuře mezi větami „Je to levný byt.“ a „Byt je levný.“ ? Pokud ano, považujte nad rozdílem v jejich vyjádření v japonštině. Týká se Vás 1). Sloveso *suru* v doplňovacích otázkách prostě potřebuje objekt (tím je ono otázkové slovo, tj. např. „co“). Ve střeďečnícím testu jste nepřeložil „kamarády“. Rozdíl mezi „ruka“ a „paže“ je i v japonštině vyjádřitelný lexikálně. Opravte si psaní radikálu znaku 短 a pozor na *okurigana*.

384038 – Úterní test byl (až na překlad slova 昨日) OK. Jenom si dávejte při psaní pozor na rozdíl mezi ン a ノ. Středeční test jste nezvládli v některých bodech. Hlavně ohýbání adjektiva.

398688 – Týká se Vás oba body zmíněné v úvodu. Krom toho však také jedna pádová partikule navíc. Užila jste pádovou partikuli *ni*, ale v přísudku jste ponechala sloveso *kau* (namísto *iku*). Zopakujte si konstrukce s numerativem 人 a vězte, že trička se v obchodech typu *konbini* běžně neprodávají.

383459 – Úterní test byl (až na adjektivum „pohodlný“) OK. Ve středečním Vám nevyšel typ predikátu ve větě s popisem (jelikož popis je nejčastěji sdělování nějaké nové informace, je záhodno, aby přísudek byl tvořen predikativem).

400238 – K *tóten* a psaní „hybridním“ stylem viz výše. Jinak bez výhrad.

263714 – Týká se Vás 1). Nějaké drobné nedostatky byly v písmu (především mi chyběl jeden *sokuon*).

400220 – Týká se Vás 1). Zopakujte si konstrukce s numerativem 人 a zápis výrazu pro „tričko“. Váš středeční překlad z japonštiny také snesl doladit.

Případné dotazy jsem připraven zodpovídat buď během výuky, nebo v čase konzultačních hodin.

J. Matela